

FOAIA DIECESANĂ.

Organ al Eparchiei gr. or. rom. a Caransebeșului.

Apare odată în săptămână: DUMINECA.

Prețul Abonamentului:
Pentru Austro-Ungaria pe an . . 5 fl. — cr.
" " " pe 1/2 an . 2 " 50 "
" România și străinătate pe an . 14 franci
" " " pe 1/2 an 7 "

Prețul inserțiunilor:
Pentru publicațiunile oficiose, concurse,
edict etc. tipărite de 3 ori, dacă conțin până
la 150 cuvinte 3 fl., până la 200 cuvinte 4 fl.,
de aci în sus 5 fl.

Correspondințele sînt a se adresa redacțiunii
„FOAIA DIECESANĂ”;
eră banii de prenumerațiune și inserțiuni la
Tipografia diecesană în Caransebeș.

PARTEA OFICIALĂ.

Sinodul eparchial

al diecesii gr. or. române a Caransebeșului, periodul al VIII., sesiunea I., convocat la Caransebeș pe Duminică Tomei, în 28. Aprilie 1891.

Ședința VIII.

ținută la 1 Maiu 1891. după amiază.

Președinte:

Prea Sînția Sa Părintele Episcop
Nicolae Popea.

Notariu:

Sebastian Olariu.

Prea Sînția Sa Părintele Episcop deschide ședința designând de notariu al zilei pe Sebastian Olariu, ear pentru însemnarea vorbitorilor pe Ioan Marcu și Teodor Cioloca.

133. Înaltul Presidiu comunică sinodului responsurile telegrafice sosite dela Înalt Prea Sînția Sa Dl Archiepiscop și metropolit, Miron Romanul, și dela Prea Sînția Sa Dl Episcop al Aradului Ioan Meșian, la recercarea telegrafică de sub Nrul prot. 99 ex 1891 în cauza eliberării pe viitoriu a comunelor noastre bisericesci dela solvirea taxelor la fondul de pensiuine regnicolar al învățătorilor.

Sinodul decide ca această cauză să se subștearnă proximumului congres național-bisericesc.

134. Tot înaltul presidiu presintă rugarea deputatului mirean Iuliu Novac, care, din cauza morbului neputînd lua parte la sinod, cere concediu pe întreaga sesiune.

Concediul cerut se încvințează

135. Înaltul Presidiu presintă rugarea mai multor locuitori din Jidovină, cari se plâng asupra învățătorului lor Danil Popoviciu;

Această rugare, precum și toate actele ce au intrat sau vor mai intra la Sinod, dar nu se vor putea rezolvî din cauza scurtîmei timpului, se transpun Consistoriului diecesan cu înviațiunea, ca resolvînd cele ce cad în competența consistoriului, să pregătească și resubștearnă pro-

ximului Sinod eparchial celelalte, care cad în competența acestuia.

136. Rugarea mai multor locuitori din Uliuc, prin care cer deciderea finală asupra acuselor date în contra învățătorului lor George Codrean.

Resolvit sub Nrul prot. 135.

137. Rugarea preotului Lazar Verlan din comuna Cârnecea pentru un ajutoriu de 100 fl.

Resolvit sub Nrul prot. 135.

138. Rugarea comitetului parochial din comuna Dobosul spre a i-se da sesiunea redusă în scopul înființării unui fond scolar pentru salarisarea învățătorului.

Resolvit sub Nrul 135.

139. Comisiunea specială referență asupra propunerii deputatului Constantin Radulescu de acel cuprîns, ca Consistoriul diecesan să fie însărcinat a culege datele necesarii în privința aceea, că cum sînt înscrise la cartea funduară sesiunile parochiale și alte obiecte bisericesci, și recomandă primirea propunerii.

Sinodul primesce această propunere.

140. Comisiunea petiționară prin raportoriul ei I. E. Teran raportează asupra rugărilor următoare:

Rugarea parochului orb Maxim Novacoviciu din Gêrboveț pentru un ajutoriu în bani; la propunerea Comisiunii se transpune Consistoriului diecesan spre deosebită luare în considerare.

141. Rugarea candidatului de preoție Ioan Murgu din Petrovosello, pentru acordarea unui ajutoriu în bani spre a-și putea completa studiile teologice la facultatea teologică din Cernăuți.

Se transpune Consistoriului diecesan.

142. Rugarea preotului Ioan Alexandrescu din Clodopia pentru un ajutoriu în bani.

Se transpune Consistoriului diecesan.

143. Rugarea preotului Nicolae Ionescu din Iaz pentru un ajutoriu în bani.

Se transpune Consistoriului diecesan.

144. Rugarea locuitorilor gr. or. români din Buziaș, ca sesiunea parochială să li se dea gratuit în folosință pentru repararea școlii.

Se transpune Consistoriului diecesan spre posibilă luare în considerare.

145. Rugarea comunei bisericesci din Silagi, prin care cere un ajutor pentru repararea bisericii și intervenirea pentru recăștigarea școlii gr. or. rom. ocupată de gr. catolici.

Se decide, ca rugarea referitoare la ajutorul cerut pentru repararea bisericii să se derive Consistoriului spre competență afacere, ear pentru recăștigarea școlii din Silagi, precum și a tuturor celorlalte realități din comunele noastre din întrecaga diecesă, ocupate de greco-catolici, se îndrumă Consistoriul diecesan a lua pașii necesari, având a raporta despre rezultat sinodului eparchial proxim.

Se transpune Consistoriul diecesan.

147. Rugarea preotului Spiridon Șandru din Petnic, pentru un ajutor în bani.

Se transpune Consistoriului diecesan.

148. Rugarea comunei Ciclova-Română pentru un ajutor anual de 200 fl.

Se transpune Consistoriului diecesan.

149. Rugarea preotului Ioan Oprea, din Doman ca fost catichet la tinerimea gr. or. rom. dela școlile necesionale din Recița-Montană, pentru o remunerațiune de 50 fl. pe anul școl. 1889/90.

Se încuviințează.

150. Rugarea preotului Terentie Botta din Gherman pentru un ajutor în bani.

Se transpune Consistoriului diecesan.

151. Rugarea preotului Ioan Popoviciu din Icloda pentru un ajutor în bani.

Se transpune Consistoriului diecesan.

152. Rugarea comitetului parochial gr. or. român din Brașov-cetate, pentru circulația unei colecte în diecesa noastră pentru edificarea unei biserici acolo.

Se transpune Consistoriului diecesan cu recomandarea de a satisface cererile.

153. Rugarea preotului Stefan Sârbu din Surducni-Mic pentru un ajutor în bani.

Se transpune Consistoriului diecesan.

154. Punându-se la ordinea zilei restaurarea Consistoriului, înaltul presidiu cu învoirea sinodului invită în comisiunea scrutinătoare pe deputații Filaret Musta din cler, Stefan Antonescu și George Szerb dintre mireni, ca bărbați de încredere, și constatându-se că sunt 40 de deputați prezenți, se pășese la alegere, dându-și la apelul nominal fie care deputat ședula de votare. La scrutiniu se constată că sunt 40 de ședule, care concid cu numărul votanților, eară rezultatul scrutinarului este că s'au ales

I. În senatul școlariu:

Asesor ordinaru:

1. Iuon Ionașiu cu 39 voturi.

Asesori onorari:

din preoți:

2. Andreiu Ghidiu cu 39 voturi.
3. George Gașpar " 39 "
4. Mihaïu Juica " 39 "
5. George Pepa " 36 "

din mireni:

6. Stefan Velovan cu 39 voturi.
7. Ilie Curescu " 39 "
8. Ioan Nedelcu " 39 "
9. Patricie Drăgălina " 39 "
10. Const. Radulescu " 37 "
11. Titu Hațeg " 39 "
12. Ioan Marcu " 39 "
13. Ioan Oprea " 36 "
14. George Martinescu " 38 "

II. În senatul epitropesc:

Asesor ordinaru:

1. Traian Barzu cu 39 voturi.

Asesori onorari:

din preoți:

2. Teodor Cioloca cu 39 voturi.
3. Aron Bartolomeiu " 39 "
4. Nicolae Sciopon " 36 "
5. Ilie Sârbu " 39 "
6. Ioan Stoian " 39 "

din mireni:

7. Alesandru Stancoviciu cu 39 voturi.
8. George Băiaș " 32 "
9. Ioan Peța " 39 "
10. Iulian Ianculescu " 39 "
11. Ioan Budințean " 39 "
12. Ioan Popoviciu " 39 "
13. Iuliu Petric " 39 "
14. Ioan Topal " 39 "

O ședulă a fost albă.

După aceasta înaltul presidiu enunță de aleși pe susnumiții asesori în senatul școlariu și cel epitropesc.

155. Raportorul comisiunii finanțiale, George Martinescu, cetesce conspectul competențelor de diurne și viatice ale deputaților sinodului eparchial din acest an în sumă de 1120 fl. 97 cr.

Sinodul primesce această sumă cu acel adaus, ca, deoarece pentru acoperirea speselor sinodului sunt votați numai 1000 fl., suma de 120 fl. 97 cr. să se acopere din economiile bugetului diecesan din anul curent 1891.

156. Terminându-se cu acestea agendele sinodului, înaltul presidiu cu învoirea sinodului denumesc în comisiunea pentru autenticarea protocolului ședinței a VIII. precum și a protocoalelor ședințelor a VI. și a VII. pe toți acei deputați, care se vor afla mâine în 2. Maiu a. c. încă în Caransebeș, poftindu-i spre scopul acesta a se înfățișa în sala Comunității de avere la 9 oare antemeridiane.

În fine înaltul presidiu mulțămind pentru buna înțelegere ce a domnit în această sesiune și pentru armonioasa conlucrare, dechiară de închisă sesiunea primă a periodului VIII. al sinodului nostru eparchial.

Deputatul Ioan Popoviciu în numele deputaților, prin cuvinte alese mulțămesc înaltului presidiu pentru buna și înțeleapta conducere și pentru introducerea în sinoadele noastre eparchiale a spiritului de pace, de buna înțelegere și de dragoste frățescă.

torează datoriașul peste tot în anticipațiunii de spese de proces, se subtrage suma ce arată, că cât au împăcat dănsul din aceea datorie, ear suma ce iese din această a treia subtragere, se petrece în rubrica a 34-a.

5. După aceasta se face încheierea despărțimintelor II, III și IV cu toți datorășii și anume:

a) se încheie separat cu datorășii privați; b) apoi cu datoriile de stat; c) și în fine cu datoriile casselor de păstrare.

Încheierea protocolului se face astfel: d) cu privire la datorășii privați sumele din toate rubricile se adună la olaltă, ear sumele ce ies din aceste adunări se înseamnă mai la vale în rând cu numirea „toți datorășii privați la olaltă“ și în aceleași rubrici. e) Cu privire la datoriile statului încheierea despărțimintelor datorășilor cu obligațiunii se face așa, că sumele din toate rubricile se adună la olaltă, ear sumele ce ies din aceste adunări, se petrec mai la vale, în rând cu numirea „toate datoriile la olaltă“ și în rubricile corespunzătoare.

f) În fine cu privire la datoriile casselor de păstrare încheierea despărțimintelor II III și IV se face așa, că sumele din toate rubricile se adună la olaltă, ear sumele ce ies din aceste adunări, se petrec mai la vale, în rând cu numirea „toate cassele de păstrare la olaltă“ și în aceleași rubrici.

(Va urma.)

Sânțirea bisericeii din Prigor, și visitațiunea canonică a Prea Sânției Sale întreprinsă în Almăj.

(Urmare.)

Din Rudăria s'a pornit cătră Bănia înmulțindu-se trăsurile cu unele din Rudăria.

La stejarul de lângă drumul mare, ce duce spre Dalbecaț a venit înainte banderiu din Bănia și de aci s'a reîntors cel din Rudăria, care era — cum s'a amintit — condus de epitropul Cuzma Craia pe carele, când era să se întoarcă cu călăreții sei, Prea Sânția Sa l-a chemat la sine poftindu-l, ca să comunice încă odată poporului din Rudăria mulțămăta sa pentru frumoasa primire.

Ca în toate comunele, așa și în Bănia salve de treascuri au signalizat apropierea Prea Sânției Sale. Această comună de asemenea au fost decorată cu crengi verzi, a luat haină serbătorească, nimenea nu era la lucrul câmpului, eară pe stradă și înaintea bisericeii aștepta mulțimea de popor, care la apropierea P. S. Sale a erupt în vii aclamări. Pruncii de școală cu învățătorii lor și preoții Ioan Bogoeviciu, Vichentie Pirtea și Dimitrie Bogoeviciu îmbrăcați în ornate preoțesci, așteptau înaintea bisericeii cu s. cruce și evanghelie, unde sosind P. S. Sa l-au primit cu cântările bisericesci prescrise.

Înaintea bisericeii era un foarte frumos arc trium-

fal, pe care se aflau mai multe coroane cu mult gust lucrate de doamnele: Sofia Popoviciu, Maria Bogoeviciu, Maria Bârsan, Valeria Ienchi; mai erau așezate în arcul triumfal, și încungiurate cu flori și cu verdeață portretele Prea Sânțitului Domn Episcop diecesan Nicolae Popea, apoi a fericitului Archiepiscop și Mitropolit Andrei Br. de Șaguna și a fericitului Episcop Ioan Popasu.

Făcându-se intrarea în s. biserică, serbătorește ornată cu verdeață și flori, carea în toate unghiurile sale s'a umplut de popor și ocupând P. S. S. tronul arhieresc, s'a plinit un scurt serviciu dzeesc, la finea căruia preotul Dimitrie Bogoeviciu a rostit următoarele:

„Prea Sânțite Stăpâne!

Comuna noastră Bănia încă este una dintre cele mai vechi din Valea Almăjului, din această fortăreață naturală, în lăuntru căreia dușmanul moralității, dar cu deosebire dușmanul credințelor noastre strămoșesci n'a putut și nu va putea străbate, și cu toată vechimea ei, locuitorii acestel comune n'au putut să aibă oare-când'va o zi mai de bucurie și mângăere, o serbare mai înălțătoare de inimă, precum este ziua de astăzi, în carea avem fericirea de a Te vedea în mijlocul nostru.

E scurt timpul, Prea Sânțite Stăpâne, de când ai fost ales și trimis de Provedință, spre a primi conducerea destinelor Eparchiei noastre; — și cu toată scurtimea timpului ai dat destule dovezi despre zelul învăpăiat, întru împlinirea chemării de Archiepiscop pe terenul instrucțiunii, prin învățături, cari trebuiesc să conducă pe popor la fericirea vremelnică și vecinică, — ai dat destule probe de generositate, și mai pe sus de toate ca un adevărat Părinte, destinat de Provedință, însetat de îngrijirea fiilor săi sufletesci, ai îndeplinit un act simțit, oftat și de mult dorit, grăbindu-Te a decreta fondul de pensie al preoților neputincioși și al văduvelor și orfanilor remași după aceștia, prin care se vor șterge multe lacrimi isvorite din inimile rănite și părăsite ale acestora.

Pentru toate acestea, astăzi, când noi preoții și poporul din aceasta comună avem fericirea a Te vedea în mijlocul nostru, înălțăm rugăciuni ferbinți cătră Atotputernicul Dzeu, ca pe iubitul nostru Archiepiscop să-l țină ani mulți fericit, spre înflorirea bisericeii noastre drept-măritoare, spre binele patriei noastre scumpe și spre fala și mângăierea iubitei noastre națiuni mult cercate.“

La aceste cuvinte răspunzând P. S. S. și-a exprimat bucuria că a putut veni în aceste părți, în aceasta fortăreață naturală — cum au zis vorbitoariul, — apoi a ținut poporului învățături salutare.

La finea vorbirei, P. S. S. a fost condus cu litia la quartirul pregătit în casa preotului Bogoeviciu, aflătoare în imediata apropiere a s. bisericeii, unde apoi au avut loc presentările.

După presentări P. S. S. a făcut unele visite,

după cari s'a luat prânzul la masa ospitală a părintelui Bogoevičiu, la carea au fost invitați mai mulți dintre fruntașii comunei.

După prânz în sunetul campanelor și al treascurilor aruncându-se din toate părțile flori, și-a luat drumul câtră Gârboveț. Și aicea s'au repetat tot aceleași ovațiuni. Entuziasmul poporului s'a exprimat și aicea ca în toate locurile prin vii aclămări, aruncare de flori din partea femeilor și fetițelor. Ajunși prin strada decorată la s. biserică, aci lângă arcul triumfal aștepta parochul orb Maxim Novacovicu cu capelanul seu Nicolae Novacovicu și diaconul Ioan Nicolaevicü, toți îmbrăcați în ornatele preoteșci, apoi tinerimea școlară și o mare mulțime de popor.

După intrarea în sânta biserică și-a luat începutul serviciul divin oficiat de numiții preoți.

Aici a fost unicul loc, unde, pe lângă bucuria și însuflețirea generală, nu cred ca să nu se fie infurișat și un simțământ dureros de compătimire văzând adecă pe parochul orb Maxim Novacovicu cum trebuia să-l ducă alții, apoi pe diaconul Ioan Nicolaevicü recitând ecteniile, carele de un lung șir de ani pătinesce de un morb greu, pe carele — dacă nu mă înșel — l-a căpătat nu mult după chirotonirea lui întru diacon. —

După finitul serviciului divin, capelanul Nicolae Novacovicu a binevenat pe Prea Sântia Sa cu următoarea cavântare:

„Ilustrissime Dle Episcoape!

Astăzi ne-a sosit timpul în care ni-se cuvine tuturor a striga cu cuvintele Prof. David: „Aceasta e ziua, care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne desfătăm într'ênsa“. Astăzi inimile tuturor poporenilor mei, ale tinerilor și bătrânilor, ale sêracilor și avuților, ale orfanilor și văduvelor se amplu de bucurie și desfătare nespūsă, putend onora în mijlocul lor pre următorii apostolilor, pre păstoriul, pre părintele lor cel prea bun și prea îndurat, pre Ilustritatea Ta Prea Sântite Domnule Episcoape.

Ne bucurăm și ne desfătăm noi astăzi văzându-Te pe Tine descinzend cu atâta zel și bunăvoință în via Domnului și cercetând asemenea unui apostol oile cuvântătoare, incredințate de Dzeu guvernării Tale Archipăstorești.

Te primim Ilustrissime Domnule Episcoape ca pe un om al lui Dzeu, ca pe un trimis ales al lui, ca pe un păstoriu bun și părinte adevărat al nostru, Îți gătim un locaș în inimile noastre, ca și mai târziu să rămâni la noi în dulce aducere aminte.

Te primim ca pe un sol al mântuitorului, care ne aduce rază de mângăere și de lumină, căci după cuvintele evangelistului „Tu ești fiul luminii și al zilei.“ (Mat. V. 14.)

Te primim ca pe unul ce vine dela Dzeu, ca să reversi credință, speranță și iubire în inimile noastre.

Te primim ca pe un apărătoriu și scutitoriu al nostru, căci, ca să me esprim cu cuvintele profetului Isaia: „Tu ești grijitoriu peste murii Ierusalimului.“ Ilustritatea Ta ești pus de Dzeu să domnesci și să guvernezi biserica Ta, și să îndreptezi pe credincioșii bisericii cu spiritul blândetei.

Ai venit, nu ai întârziat a începe lucrul evangelistului, a Te apuca de „măestria măestrilor.“ Nu Ți-ai cruțat sănătatea, n'ai considerat spesele; ci precum odinioară sântii apostoli ostênind mult întru vênarea sufletelor, așa și Ilustritatea Ta fără întârziere ai străbătut unele părți ale diecesei, învățând cu blândete, sfătuind, vênând sufletele noastre. Ai venit Păstoriule bune! să vezi turma Ta răspândită, oile Tale credincioase să-le binecuvintezi, și pe cele rătăcite să le îndreptezi. Ai venit zelos ca Iosif, curat ca Isus Navi, ospital ca Avram, modest ca Iov, îndulgent ca David și blând ca Moisi, să ajuți, să întăresci, să ridici, să îndrepti și să mângâi pre toți. Primesce Te rog mulțămita noastră!

S'a bucurat odinioară Zaheru, carele dorea să vădă pre Christos, când îl văzu bucuria lui a fost mare, și cu atât mai mare, când au auzit aceste cuvinte din gura lui: „Astăzi voesc să fac mântuire casei acesteia.“ Așa ne bucurăm noi de cercetarea Ta, de binecuvântarea Ta, de învățăturile și admonițiunile Tale adevărat părintești, ca de un balsam vârsat pe sufletele noastre.

Ne bucurăm și iubim cu inimile și săltăm cu sufletul în ziua de astăzi, și ca să fie devotațiunea noastră fiească mai plăcută Ilustrității Tale Prea Sântite Dle Episcoape, care bine ai voit a ne onora în persoana Ta venerabilă, ne silim a da lui Dzeu jertfă de laudă și mulțămită, că ne-a împărtășit de fericirea acestei zile dorite. Ne nevoim cu stăruința a propăși în virtuți frumoase, în fapte bune și înțelepte, ca să ne facem puternici în știință, ca să putem smulge din agrul Dlui toate erburile stricacioase, toate măcăcinile, și să sedim florile virtuților.

Te-am primit Prea Sântite Dle Episcoape cu bucurie pe față, cu iubire în inimă, cu salutare pe buze, ca nise fi adevărați, credincioși și supuși, deci Te rugăm: Primesce-ne și Ilustritatea Ta pre noi, turma Ta, oile Tale, sub aripile-Ți Archipăstoresei; primesce „sufletul nostru cel umilit, inima noastră plecată și îndoioșată, pre carea nici Dzeu nu o urgisese.“ Primesce-ne Înalt Prea Sântite Părinte pre noi fiii Têi, căci Te-ai născut pentru noi, noauă ești dat, și pentru binele nostru Ți-ai smerit viața, ostâniad și stăruind în tot timpul și cu toată ocașiunea, ca pacea, înțelegerea și liniscea bisericii Tale să fie neștirbită. Primesce-ne la sinul Têu și ne binecuvîntă.

Eară noi încă odată dăm jertfă de mulțămită lui Dzeu care Te-a dat noauă, împreună rugăciunile noastre ferbinți cu ale tuturor credincioșilor, care sunt incredințați purtării tale de grijă și oftăm dela bunul Dzeu, Să Te trăiască pe Ilustritatea Ta

Comisiunea autenticatoare prevăzută sub Nr. precedent 156. adunându-se în 2. Maiu 1891. la 9 oare antemeridiane în sala Comunității de avere a autenticat și subscris protocolul.

Nicolae Popea, m. p.
Episcopul diecesan

Sebastian Olariu, m. p.
notariul general.

Filaret Musta,
Aureliu Drăgan,
George Gașpar,
Nicolae Brinzeiu,
Andrei Ghidiu,
Ilie Curescu,
Ioan Popoviciu,
Patriciu Drăgălina,
David Terfalogă,
Petru Tisu,
Traian Barzu,
deputați sinodali.

PARTEA NEOFICIALĂ.

Instrucțiune practică

despre purtarea socoților și administrarea averilor
bisericești,
de TRAIAN BARZU.

Protocolul principal.

(Urmare.)

65. Cu cât au rămas în restanță la 31. Decembrie 1889 în anticipațiunile de spese de proces ș. a. toți datorașii privați ai bisericii?

1. Ioan Bugariu	a rămas în rest. cu	20 fl.
2. Gavrilă Fuldea	" " " "	15 "
3. Teodor Gal	" " " "	10 "

Toți datorașii cu obligațiuni au rămas în restanță la olaltă cu . 45 fl.

63. Unde se înseamnă suma restanțelor de anticipațiuni de 45 fl.?

În despărțământul IV. mai la vale, în rubrica a 26-a, în care se află petrecute și datoriile din 1889 ale singuraticilor datorași pentru anticipațiunile de spese de proces.

64. Cu cât datorează toți datorașii privați în anticipațiunile de spese de proces, date în anul 1890?

1. Ioan Bugariu	datorează cu	5 fl.
2. Gavrilă Fuldea	" " "	10 "
3. Saveta Iclozan	" " "	10 "

Toți datorașii privați datorează la olaltă pe 1890 cu 25 fl.

65. Unde se înseamnă suma datoriei de anticipațiuni din 1890 de 25 fl.?

În despărțământul IV. mai la vale, în rubrica a 37-a, în care se află petrecute și datoriile de anticipațiuni ale singuraticilor datorași pe anul 1890.

66. Cu cât datorează bisericii la finea anului

1890 peste tot toți datorașii privați în anticipațiuni de spese de proces?

1. Ioan Bugariu	datorează cu	25 fl.
2. Gavrilă Fuldea	" " "	25 "
3. Teodor Gal	" " "	10 "
4. Saveta Iclozan	" " "	10 "

Toți datorașii privați peste tot datorează cu 70 "

67. Unde se înseamnă suma datoriei de 70 fl.?

În despărțământul IV. mai la vale, în rubrica a 28-a, în care se află petrecute și sumele, cu care la olaltă datorează singuraticii datorași privați, în anticipațiunile de spese de proces.

68. Cât au împăcat în 1890 prin solvire în bani gata din datoriile lor în anticipațiuni de spese de proces toți datorașii privați?

Ioan Bugariu a împăcat 25 fl.

69. Unde se înseamnă suma împăcată de 25 fl.?

În despărțământul IV. mai la vale, în rubrica a 30-a, adecă în aceeași rubrică, în care se află petrecute și solvirile în bani ale singuraticilor datorași.

70. Cât au împăcat în 1890 prin ștergere din datoria lor în anticipațiuni de spese toți datorașii?

Teodor Gal a împăcat suma de 25 fl.

71. Unde se înseamnă această sumă împăcată de 25 fl.

În despărțământul IV. mai la vale, în rubrica a 32-a, în care se află însemnate și datoriile singuraticilor datorași.

85. Cât au împăcat în 1890 la olaltă toți datorașii din datoriile lor în anticipațiuni de spese de proces?

1. Ioan Bugariu	a împăcat	. . . 25 fl.
2. Gavrilă Fuldea	" " "	. . . 25 "

Toți datorașii la olaltă au împăcat . 50 fl.

73. Unde se înseamnă suma împăcată peste tot de 50 fl.?

În despărțământul IV. mai la vale, în rubrica a 33-a, în care se află însemnate și sumele pe care le-au împăcat la olaltă singuraticii datorași, din datoriile lor în anticipațiunile de spese de proces.

74. Cu cât au rămas la 31. Decembrie 1890 în restanță în anticipațiunile de spese de proces toți datorașii privați?

1. Teodor Gal	a rămas în rest. cu	10 fl.
2. Saveta Iclozan	" " " "	10 "

Toți datorașii au rămas în restanță cu 20 fl.

75. Unde se înseamnă suma restanțelor de 20 fl.?

În despărțământul IV. mai la vale, în rubrica a 34-a, adecă în aceeași rubrică, în care se află petrecute și restanțele în anticipațiuni de spese de proces ale singuraticilor datorași.

76. Tot după exemplele arătate la datoriile privați, se încheie protocolul datoriilor cu obligațiunii și cu privire la banii elocați în obligațiunii de stat; ear sumele ce ies la încheiere, se scriu mai la vale, după ce s'au încheiat șirul datoriilor de stat, fie-care în rubrica sa.

77. În fine, tot după exemplele arătate la datoriile privați, se încheie protocolul și cu privire la banii elocați în cassele de păstrare; ear sumele ce ies la încheiere, se scriu mai la vale, după ce s'au încheiat șirul casselor de păstrare, fie-care în rubrica sa.

Regula. Încheierea despărțimentelor II, III și IV ale datoriilor cu obligațiunii cu toți datorișii se face astfel:

1. Protocolul se încheie separat cu privire la datorișii privați așa, că sumele din toate rubricile se adună la olaltă, ear sumele ce ies din aceste adunări se petrec în aceleași rubrici mai la vale, în rând cu numirea „toți datorișii privați la olaltă.”

2. Protocolul se încheie separat cu privire la datoriile de stat așa, că sumele din toate rubricile se adună la olaltă, ear sumele ce ies din aceste adunări, se petrec în aceleași rubrici, mai la vale, în rând cu numirea „toate datoriile de stat la olaltă.”

3. Protocolul se încheie separat cu privire la banii elocați în cassele de păstrare așa; că sumele din toate rubricile se adună la olaltă, ear sumele ce ies din aceste adunări, se petrec în aceleași rubrici mai la vale, în rând cu numirea „toate cassele de păstrare la olaltă.”

* * *

Recapitularea regulilor privitoare la purtarea și încheierea despărțimentelor II, III și IV.

1. Despărțimintele II, III și IV se încep la 1. Ianuarie și se încheie cu 31. Decembrie a aceluiași an.

Înainte de toate se petrece în aceste despărțiminte în rând cu numele datorișilor datoriile vechi de capital, de interese și de anticipațiunii rămase în restanță cu finea anului trecut, apoi datoriile cele noi din anul curent, așa precum urmează și în ziua, în care datorișul a devenit datoriu bisericii și anume:

a) Datoriile de capital se petrec în despărțimentul II intitulat „capitalul” și în rubricile corespunzătoare.

b) Datoriile de interese se petrec în despărțimentul III, intitulat „interesele” și în rubricile corespunzătoare.

c) Datoriile de anticipațiunii de spese de proces, se petrec în despărțimentul IV, intitulat „anticipațiunii de spese de proces ș. a.” și în rubricile corespunzătoare.

2. Sumele, pe care le-au împăcat datorișii în decursul anului, de asemenea se petrec în despărțimintele II, III și IV în ziua, în care s'a împăcat datoria și anume:

a) Sumele împăcate din datoria de capital, se petrec în despărțimentul II, intitulat „capitalul” și în rubricile corespunzătoare.

b) Sumele împăcate din datoria de interese, se petrec în despărțimentul III, intitulat „interesele” și în rubricile corespunzătoare.

c) Sumele împăcate din datoria de anticipațiunii de spese de proces se petrec în despărțimentul IV, intitulat „anticipațiunii de spese de proces ș. a.” și în rubricile corespunzătoare.

3. La sfârșitul anului, adică la 31 Decembrie protocolul se încheie: a) cu fie-care datorăș separat, b) apoi cu toți datorișii la olaltă.

Încheierea separată cu fie-care datorăș se face așa, că la 31 Decembrie la fiecare datorăș în deosebire se adună la olaltă sumele cu care el datorează bisericii până la finea anului, peste care se dă socoată, și anume:

a) sumele cu care datorășul datorează în capital; ear suma ce iese din aceasta adunare se petrece în rubrica a 10-a;

b) apoi se adună sumele cu care datorășul datorează în interese, ear suma ce iese din această adunare a doua, se petrece în rubrica a 19-a.

c) În fine se adună la olaltă sumele cu care datorășul datorează în anticipațiunile de spese de proces, ear suma ce iese din aceasta a treia adunare, se petrece în rubrica a 28-a.

După aceasta la fie-care datorăș se adună la olaltă sumele, pe care el le-a împăcat în decursul anului din datoriile sale și anume:

a) Sumele, ce le-a împăcat datorășul din datoria sa de capital, ear suma ce iese din această adunare se petrece în rubrica a 15-a;

b) apoi se adună la olaltă sumele pe care datorășul le-a împăcat din datoria sa de interese, ear suma ce iese din această a doua adunare, se petrece în rubrica a 24-a,

c) În fine se adună la olaltă sumele, pe care datorășul le-a împăcat din datoria sa de anticipațiunii de spese de proces, ear suma ce iese din această a treia adunare, se petrece în rubrica a 33-a.

4. După ce se scie, că fie-care datorăș cu cât au datorat până la finea anului și cât au împăcat din datoria sa, acum din suma datoriei se scoate suma împăcată și se constată cu cât mai rămâne el în restanță la 31 Decembrie și anume:

a) Din suma care arată, că datorășul cu cât datorează în capital, se scoate suma care ne arată, că cât au împăcat el din această datorie, ear suma ce o căpătăm din această subtragere se petrece în rubrica a 16-a.

b) Apoi din suma ce arată că cu cât datorează datorășul în interese se scoate suma ce arată că în 1890 peste tot cât au împăcat el din datoria lui de interese, ear suma ce iese din această a doua subtragere, se petrece în rubrica a 25-a.

c) În fine, din suma ce arată, că cu cât da-

mulți ani, întreg, sănătos și fericit în speranța noastră de a câștiga prin Tine fericirea pământească și cerească. Amin!"

După această cuvântare Prea Sântia Sa și-a exprimat bucuria de cele văzute și auzite, apoi a adresat poporului adunat cuvinte pline de învățatură și de îndemnuri prețioase. Dela s. biserică P. S. S. la rugarea capelanului N. Novacovicu a avut deosebita grație a merge până la casa acestuia, în carea pe un moment a și intrat fiind însoțit de unii preoți, apoi punându-se pe trasură între ovațiunile descrise și la alte locuri s'a pornit către Dalbocețu.

În apropierea Dalbocețului, la capul drumului ce duce către Lăpușnic, respective și către Bozovicu, aștepta preotul George Nediciu și învățătorul Ioan Olariu din Lăpușnic împreună cu alți fruntași din comună, eară tinerimea școlară era postată pe ambele laturi ale drumului. Această comună nu era luată în programă, ca să fie vizitată, din cauza scurtimei timpului, și astfel după bineventările îndatinate preotul George Nediciu a rugat pe P. S. Sa ca să meargă și la densus, căci mare este dorința poporului. P. S. Sa a răspuns, că dacă stă va putea și vor erta împrejurările, la ce preotul a adăus, că și bunavoință să fie. Așa mi se pare că preotul cu aceasta a învins toate greutățile apelând în mod indirect la bunavoința arhierieului, căci într'adevăr timpul era înaintat, ceriul cel până aci senin se înorase și se aștepta din când în când să ploae, astfelu că cei din giurul Prea Sântiei Sale nu-i puteau recomanda a se abate dela programa statorbită. Cred că dorința Prea Sântiei Sale a fost ca să viziteze toate comunele fără excepțiune, împrejurările însă n'au permis, și dacă totuși s'a hotărât a visita și comuna Lăpușnic, P. S. Sa a urmat dragostei mari și bunavoinței nemărginite ce o are față de fiii săi sufletesci. A fost sprijinit P. S. Sa în aceasta hotărâre și prin împrejurarea, că Lăpușnicul nu cade prea departe de drumul ce duce la Bozovicu.

Trebuie să fac aici amintire despre un moment foarte înălțătoriu și pătunzătoriu de inimă. Am amintit mai sus adecă, că tinerimea școlară din Lăpușnic era postată pe ambele părți ale drumului ce duce către Dalbocețu. Învățătorul din Lăpușnic după o scurtă vorbire către Prea Sântia Sa a provocat copilașii și fetițele, ca toți să se roage lui Dumnezeu pentru Prea Sântia Sa, la care provocare densus au ridicat mânuțele împreunate spre rugăciune și au cântat o rugăciune scurtă închinându-se adencă către Arhieriu, când se făcea amintire de densus.

Intr'adevăr frumos aspect!

(Va urma.)

Varietăți.

Rusaliile în Bocșa-Montană. La Rusalii se ține rugă în Bocșa-Montană, care se serbează cu mare pompă

ca în toate comunele în care se ține rugă. De astă dată aici serbarea a fost cu atât mai pompoasă, deoarece-ce atât în ziua dintâiu cât și în a doaua a cântat sub conducerea dlui I. Kesler, magistrul de musica instrumentală, corul mixt compus din 16 domnișoare și vre-o 30 de feciori — elevi și eleve de ale dlui I. Marcu, distinsul învățătoriu din Bocșa-Montană. — Dela „Pre Tatăl“ până la Irmos a cântat corul mixt, eară celelalte cântări le-a executat numai corul de bărbați.

La însêratul (vecernie) împreună cu liturgia din Dum. Rusaliilor cântările îndatinate le-a cântat distinsa cântăreață, d-na văduvă *Iustina Mircea* din Petromani, rudenie a familiei d-lui Marcu. Doamna Mircea dispune de o voce sonoră și de mare estensiune, densus, ca fiica fericitului învățătoriu Vermeșan, scie toate glasurile și toate cântările bisericesci, care le cântă cu o rară desteritate și sentimentalitate. Nu este decă mirare dacă poporul numeros din biserică, care nu mai auzise o femeie cântând glasurile, a stat uimit ascultându-o în cea mai mare pietate, atât în ziua dintâiu cât și în a doaua, când a cântat „Fericirile„ și Pricasna „Spune-mă Doamne.“

În Lunia Rusaliilor poporul dela această biserică a eșit cu litia la crucea de lângă Magură în drumul Ezerișului, unde s'a săntit apa și poporul a sărutat crucea. Într'aceea litia din Vasiova sosise la podul cel mare de peste Berzava îndeplinind aici săntirea apei. La întoarcerea litiei din Bocșa-Montană este datină, că pe acest pod se întêlnesc amendoane litiile; la întêlnire preoții se sărută și se botează unul pe altul, apoi se zic ecteni corespunzătoare. De aci litiile împreunate merg pe strada principală până în piață drept biserică din Bocșa-Montană, unde earășii se zic ecteni, se sărută preoții și se despart litiile întorcându-se fiesce-care la biserică sa. Astfelu s'a întemplat și de astă dată. Cântările îndatinate le-a executat corurile bisericesci din aceste comune.

Duminecă și Lună dup' ameză s'a jucat în curtea bisericii din Bocșa-Montană. La joc a fost mult popor din loc și oaspeți din pregiur. Cu deosebire atrag atențiunea străinilor Vasiovene cu portul lor bogat și pitoresc. Pagubă însă că în cuseturile lor frumoasele forme românesci sânt prea mult înlocuite cu caractere străine.

E datină ca cu această ocaziune tinerimea să încungiure în horă biserică și se easă jucând până în piață, ceea ce n'a lipsit nici de astă dată.

Arangiamentul rugei a fost concretizat corului vocal și epitropiei parohiale. În fruntea corului stă ca președinte d-l advocat *I. Budinșean*, carele dimpreună cu învățătorul I. Marcu îngrijesce de toate cele trebuincioase pe seama corului. Tinerimea din cor desvoaltă activitate laudabilă și zel deosebit în cultivarea musicei vocale, și pelângă aceasta mai contribuie și cu bani pentru susținerea corului.

Dela rugă corul a avut venit curat de 50 fl.

† **Ilie Pirtea**, fiul preotului Gruia Pirtea din Ogrădena-Vechie, după un morb scurt, în etate de 22 de ani a reposat în Domnul Marți la 11 a l. c. în Timișoara, lăsând în mare doliu pe părinții și consăngenii săi. Reposatul era în al 3-lea an al serviciului militar. Părin-

tele seu mult a spesat în aceste timpuri grele și mult s'a trudit pentru creșterea dînsului, și acuma neîndurata moarte a nimicit toate speranțele lui.

Reposatului fie-i țîrîna ușoară, eară parinților lor sê le dee Dzeu mîngăere în numeroasa familie.

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățătoriu la școala română gr. or. din **Iabuca**, protopresviteratul Vêrșetului, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecesană.”

Emolumintele sînt:

1. Salarîu anual 300 fl.
2. Pentru conferințele învățătoresci 7 fl.
3. Pentru scripturistică 4 fl.
4. Lemne de foc 16 metri.
5. Cortel libër și
6. Un juger și jumătate de pămînt arătoriu.

Cei-ce doresc a ocupa acest post sînt avisați a-și instrua recursele conform statutului organic bis. și adresate comitetului parochial, a-le trimite oficiului protopresviteral în *Mercina posta: Varadia*. Recurenții se pot presenta odată în biserică în vre-o Duminecă ori sêrbătoare, dar nici decăt în ziua de alegere.

În conțelegere cu comitetul parochial.

[35] 1—3

Ioan Popovicu,
protopresviter.

Licitațiune minuendă.

Pe baza decisului Venerabilului Consistoriu diecesan al Caransebeșului din 17. Aprilie a. c. Nr. 584 B. comuna bisericească, respective comitetul parochial gr. or. român din **Pătaș** escrie licitațiune minuendă pentru repararea zidului vătămât, pardosirea cu table de țiment precum și pictura bisericii.

Licitațiunea se va ținea în comuna **Pătaș** la **23. Iunie** a. c. st. v. la 2 oare p. m. în sânta biserică.

Repararea și pardosirea este specificată cu suma de 260 fl. v. a., eară pictura cu suma de 390 fl. v. a., cari sume sînt totodată și prețuri de eschiamare.

Întreprinzătorii, cari doresc a primî lucrul, sînt poștiți a se presenta la termenul amintit în fața locului sau a și trimite ofertele înscris, avînd a depune înainte de începerea licitațiunii un vadiu de 10% din prețul de eschiamare în bani gata sau hîrtii de stat, care vadiu în caz de primire a lucrului se va păstra la epitropie pînă la colaudare.

Comuna bisericească ofere var, lemne pentru facerea podurilor și zileri căt va cere trebuința.

Condițiunile mai în detail se pot vedea la președintele comitetului parochial.

Pătaș, din ședința comitetului parochial.

Vasile Popovicu,
președintele comit. parochial.

Iosif Găină,
notariul comit. paroch.

[34] 2—2

Concurs.

Pe baza ordinăciunii Ven. Consistoriu diecesan dtto 19. Februarie a. c. Nr. 224. B. s'a fost publicat concursul pentru întregirea parochiei vacante de clasa II-a din comuna **Folia**, protopresbiteratul Buziașului, și deoarece numai unicul recurs a încurs, decî prin aceasta se escrie de a doaua oară concurs cu termen de recurgere de 26 zile dela prima publicare în „Foaia diecesană.”

Emolumentele împreunate cu această parochie sînt:

1. O sesiune parochială constătătoare din 40 de jugere și 400° □ pămînt arătoriu de clasa I. și 5 jugere de pășune din izlazul comunal.
2. Stola usuată și birul îndatinat dela 82 de case și anume: după o sesiune 40 oche de grâu, eară dela jelerî câte 5 oche.
3. Un plașiu parochial de sub Nr. 64.

Mai departe este de observat că după reposatul preot Michail Popovicu a rămas vêduva, carea, după §. 8. din regulamentul pentru parochii, un an de zile dela moartea soțului ei are drept la jumetate din venitul parochiei.

Doritorii de a ocupa această parochie sînt avisați, ca recursele instruate conform stat. org. bis. și a regulamentului pentru parochii, adresate comitetului parochial, sê le subștearnă oficiului protopresviteral în **Jebel**.

Proții recurenți la această parochie au se dovedească cumcă pînă la finea anului 1890 și-au plătit contribuțiunea, spesele de regularea apelor, equivalentul, sidoxia episcopescă și competența ppviterală.

În fine recurenții sînt poștiți a se presenta, însă numai odată, în vre-o Duminecă sau sêrbătoare în s. biserică spre a-și arêta desteritatea în cîntare și oratorie.

Recurențele, care se va înfăoșa de mai multe ori în comună sau va veni în ziua de alegere în comună, va fi eschis din candidare.

Folia, în 4 Iunie 1891.

[32] 2—3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu protopopul concerninte.

Nr. 91. 1889. H. K.

Edict.

În cauza de desfițare și împărțire a comuniunei *Paveloni* Nr. 356 din *Caransebeș*, ținerea pertractării s'a defipt pe ziua de 20. Iuliu 1891., la 9 oare antemeridiane înaintea subscrisului.

Dreptaceea pe seama membrului interesat *Maria Paveloni*, al cărei domiciliu de 20 de ani este necunoscut, se denumesce de curator ad actum locuitoriu din *Caransebeș* *Ioan Baru*, cu acea provocare, ca la termenul defipt sê se înfățișeze sau dînsa în persoană, sau se înformeze pe curatorul denumit, ca sê o poată representa și apêra în mod cuvincios, căci în cazul contrariu va avea sê și atribue însași urmările întrelăsării.

Dat *Caransebeș* în 5. Iunie 1891. dela primariul orașului ca for de I. instanță în afacerile comunionale.

[31] 2—3

Ioan Nemoian,
primaru.

